

1. INFORMACJE TECHNICZNE

1.1 WŁAŚCIWOŚCI ELEKTROFIZYCZNE MATERIAŁÓW SZCZOTKOWYCH STOSOWANYCH W MOTORYZACJI.

Marka	Gęstość znamionowa prądu	Prędkość max obwodowa	Ciśnienie normalne	Rezystywność	Twardość według Shore'a	Spadek napięcia na jednej parze	Współczynnik tarcia
	A/cm²	m/s	kPa	μΩ · m	HS	ΔU	μ max
M48	15	25	20	1,4÷8,5	14÷30	1,1÷1,9	0,23
M50	15	25	20	2,1÷5,3	17÷30	1,2÷1,9	0,23
M68	18	20	20	0,6÷1,5	14÷27	0,8÷1,4	0,24
M83	20	20	17,5	0,06÷0,18	10÷21	0,2÷0,4	0,23
RO8				0,22	15	1,3	<0,12
B	3,7÷4,3			0,2÷0,8			
C50	2,8÷3,3			1,4÷4,5	15÷30		
CB69	4,5÷5,3			0,05÷0,6	50÷80		
F	4,4÷5,2			0,05÷0,4	45÷80		
R5	5,4÷6,7			0,05÷0,3	10÷22		
R7	5,4÷6,7			0,05÷0,3	10÷22		
R10	4,5÷5,2			0,04÷0,28	35÷70		
R11	4,5÷5,2			0,04÷0,28	45÷80		
R20	2,7÷3,7			0,7÷8,5	14÷30		
E17S	8÷10	80	13÷20	15÷25	25÷41	2,4÷3	<0,20
E28S	10	40	22	20÷34	45÷67	1,9÷2,8	0,20
E30	10	40	22	28÷42	38÷60	1,9÷2,7	0,23
AG8	7	20	18÷40	26	40	1,4÷2,4	0,1÷0,15

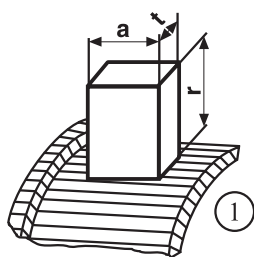
1.2 WYMIARY SZCZOTEK

Wymiary szczotki powinny być podawane zawsze w następującej kolejności:

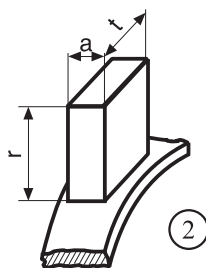
t x a x r

gdzie:

t – szerokość mierzona w kierunku stycznym do obwodu komutatora lub pierścienia ślizgowego,
a – długość mierzona w kierunku równoległym do osi komutatora lub pierścienia ślizgowego,
r – wysokość największa (szczotki nie dotartej, bez osprzętu).

Rys. 1. Szczotka współpracująca z komutatorem

Rys. 2. Szczotka współpracująca z pierścieniem ślizgowym

Wymiary szczotek i ich dopuszczalne odchyłki podano w PN-90/E-06736 „Maszyny elektryczne wirujące. Szczotki i trzymadła szczotkowe. Wymiary.”

1.3 LINKI DO SZCZOTEK

Do połączeń między korpusem szczotki i trzymadłem szczotkowym są stosowane linki o przekrojach znamionowych. Linki okrągłe do szczotek maszyn elektrycznych wg DIN 46438 i linki plecione wg kart katalogowych producenta linek.

Obciążalność prądowa linek do szczotek elektrycznych

Przekrój znamionowy linki mm²	Obciążenie dopuszczalne jednej linki A	Przekrój znamionowy linki mm²	Obciążenie dopuszczalne jednej linki A
0,20	4,8	2,0	24
0,25	5,5	2,5	28
0,35	7	3,2	32
0,50	9	4	38
0,75	12	6	50
1,00	15	8	60
1,25	17,5	10	75
1,50	20		

1.4 WYKONANIE

FPE Elektrocarbon produkuje szczotki węglowe również w wykonaniu tropikalnym morskim według wymagań odpowiednich norm. Rodzaj wykonania (poza normalnym) powinien być określony w zamówieniu i uzgodniony między producentem i zamawiającym.

1.5 WYMAGANIA

Szczotki węglowe wykonywane są zgodnie z wymaganiami BN-84/3010-04 „Maszyny elektryczne wirujące. Szczotki. Ogólne wymagania i badania” oraz ZN-84/MPM-03-15-163 „Maszyny elektryczne pojazdów samochodowych. Wymagania i badania” lub według innych wymagań uzgodnionych między producentem i zamawiającym.

2. INFORMACJE HANDLOWE

W celu zapewnienia terminowej i pełnej realizacji zamówień należy przestrzegać następujących zasad:

1. Zamówienia należy składać w dwóch egzemplarzach. Termin dostawy zostanie określony w potwierdzeniu.
2. **W zamówieniach na szczotki należy podać: numer katalogowy, wymiary szczotki, markę materiału szczotkowego, rodzaj wykonania (dotyczy wykonań tropikalnych i morskich), dokładny adres zamawiającego, adres wysyłkowy oraz warunki płatności.**
3. Do zamówienia na szczotki nie objęte niniejszym katalogiem należy dołączyć dokumentację techniczną zamawianych szczotek z określeniem stosowanego dotychczas materiału szczotkowego lub wzór szczotki oraz podać typ maszyny i markę pojazdu.
O możliwości ich wykonania producent zobowiązuje się wypowiedzieć każdorazowo w terminie 14 dni od daty otrzymania zamówienia.
4. W przypadku zamawiania szczotek o specjalnych wymaganiach oraz przy opracowaniu nowych konstrukcji, szczegóły techniczne należy z odpowiednim wyprzedzeniem uzgodnić ze służbą techniczną producenta.
5. W przypadku braku materiału szczotkowego na szczotki zamówione przez odbiorcę, producent zastrzega sobie prawo wytypowania, na podstawie posiadanego długoletniego doświadczenia, zastępczego materiału szczotkowego i dostarczenia szczotek z tego materiału.
6. Zamówienie przyjmuje dział sprzedaży Fabryki – tel. (0-32) 285-29-31, fax (0-32) 285-26-95

Istnieje możliwość wykonania – na indywidualne zamówienia – również szczotki do innych pojazdów wszystkich firm światowych.

UWAGA:

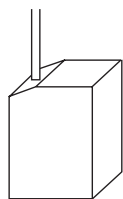
Oprócz wyżej wymienionych wyrobów Fabryka produkuje szczotki elektryczne do wszystkich maszyn i urządzeń prądu stałego i zmiennego, mikromaszyn, elektronarzędzi oraz wyroby w asortymentach:

- trzymadła szczotkowe do maszyn elektrycznych
- komutatory i głowice pierścieni ślizgowych do maszyn elektrycznych
- wałki giętkie do wiertarek PRCr 10/6
- odlewy ciśnieniowe z metali kolorowych
- wypraski z tworzyw termoutwardzalnych.

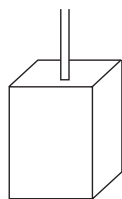
Naszą reklamą jest najwyższa jakość, niezawodność i trwałość produkowanych przez nas wyrobów. Posiadamy duże 50-letnie doświadczenie, stosujemy najlepsze materiały, prowadzimy próby i ekspertyzy laboratoryjne.

3. Szkice poglądowe szczotek

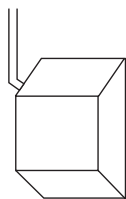
15)

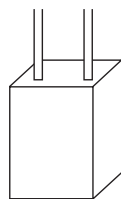
17)

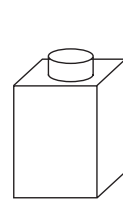
24)

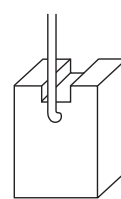
30)

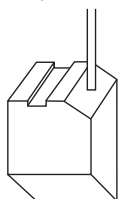
51)

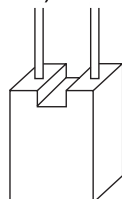
60)

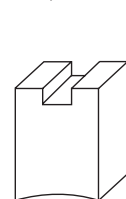
65)

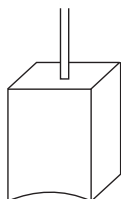
76)

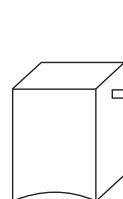
97)

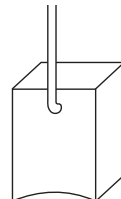
106)

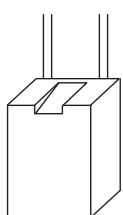
109)

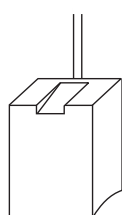
111)

125)

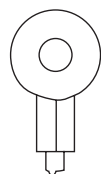

134)

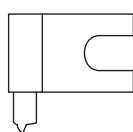

4. Szkice poglądowe końcówek

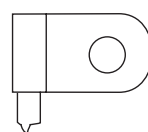
c)

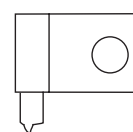
d)

h)

m)

5. POJAZDY SAMOCHODOWE KRAJOWE

1. SAMOCHODY OSOBOWE

5.1.1 Fiat 126 i wszystkie jego odmiany

Wymiary (mm) <i>t x a x r</i>	szkic	Numer katalogowy	Długość linki (mm)	Typ końcówki	Gatunek materiału	Ilość na kpl	Numer katalogowy producenta maszyny	Zastosowanie
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6 x 16 x 17,5	60	132211	23,5	h/M4	RO8,B	2	808.404.6	Rozrusznik B-76 / R76
6 x 16,5 x 20,5	65	196215	38	c/M4	AG8	2	902.404.6	Prądnicą DSV
7 x 4 x 20	17 ^z	808329	24,5	specjalna	M50/M50S	1	346.485.0	Alternator A115-34b-FACE } kpl.
7 x 4 x 20	17 ^z	809329	24,5	specjalna	M50/M50S	1	346.484.0	
7 x 4 x 20	17 ^z	810329	30,5	specjalna	M50/M50S	1	341.462.0	Alternator A115-43 „Bis” Restyling } kpl.
7 x 4 x 20	17 ^z	812329	30,5	specjalna	M50/M50S	1	343.466.0	
6,5 x 6,5 x 13	111	185287	29	-----	C50	2	098.100.600	Silnik wycieraczki szyby przedniej Silnik nagrzewnicy
5 x 5 x 6,5	109	154083	25	-----	C50	2	098.100.100	Silnik spryskiwacza

^z - szczotka ze sprężyną

5.1.2 Fiat „Cinquecento”

Wymiary (mm) <i>t x a x r</i>	szkic	Numer katalogowy	Długość linki (mm)	Typ końcówki	Gatunek materiału	Ilość na kpl	Numer katalogowy producenta maszyny	Zastosowanie
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7 x 13 x 17,5	134	960335	26	-----	CB69	1	812.404.0	Rozrusznik E-80 } kpl.
7 x 13 x 17,5	134	961335	34	-----	CB69	1	812.406.0	
7,2 x 4,2 x 16,5	17 ^z	817333	23	specjalna	M50/M50S	1	281.720.0	Alternator A125-55Ł } kpl.
7,2 x 4,2 x 16,5	17 ^z	818333	23	specjalna	M50/M50S	1	281.730.0	
7,2 x 4,2 x 16,5	17 ^z	813333	23	specjalna	M50/M50S	1	281.720.0	Alternator A125-45b „Jugo” } kpl.
7,2 x 4,2 x 16,5	17 ^z	814333	23	specjalna	M50/M50S	1	281.730.0	
4,5 x 6,5 x 12	111	906064	28	-----	C50	2	405.510.300	Silnik wycieraczki szyb przód i tył
7,3 x 7,3 x 13,5	106	905339	35	-----	C50	2	305.400.200	Silnik nagrzewnicy

^z - szczotka ze sprężyną

5.1.3 Fiat 125P, Polonez

Wymiary (mm) <i>t x a x r</i>	szkic	Numer katalogowy	Długość linki (mm)	Typ końcówki	Gatunek materiału	Ilość na kpl	Numer katalogowy producenta maszyny	Zastosowanie
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7 x 16 x 20	60	131337	25	m/M4	F	4	908.404.0	Rozrusznik E100
8 x 5 x 15	17 ^z	197358	19	specjalna	M50/M50S	1	903.906.0	Alternator A12M } kpl.
8 x 5 x 15	17 ^z	198358	19	specjalna	M50/M50S	1	903.904.0	
7 x 4 x 20	17 ^z	808329	24,5	specjalna	M50/M50S	1	346.485.0	Alternator A-124-55N } kpl.
7 x 4 x 20	17 ^z	809329	24,5	specjalna	M50/M50S	1	346.484.0	
6,5 x 8 x 13	111	185295	29	-----	C50	2	098.101.600	Silnik wycieraczki szyby tylnej
6,5 x 6,5 x 13	111	185287	29	-----	C50	2	098.101.700	Silnik wycieraczki szyby przedniej
6 x 6 x 12	111	185191	25	-----	M50	2	098.101.400 098.101.500 098.101.600	Silnik nagrzewnicy
5 x 5 x 6,5	109	154083	25	-----	C50	2	098.100.100	Silnik spryskiwacza szyb
4 x 4 x 20	51	002034		-----	E17S/E28S	1	411.2957	Sprzęgło elektromagnetyczne pompy wody

^z

- szczotka ze sprężyną

2 SAMOCHODY DOSTAWCZE

5.2.1 Żuk, Lublin, Nysa, Tarpan, Polonez Truck

Wymiary (mm) <i>t x a x r</i>	szkic	Numer katalogowy	Długość linki (mm)	Typ końcówki	Gatunek materiału	Ilość na kpl	Numer katalogowy producenta maszyny	Zastosowanie
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10 x 25 x 23	125	375531	33 ^x	h/M5	R11	4	854.404.0	Rozrusznik R11C (4C-90)
9 x 13 x 26	60	132456/A	25	h/M4	R5	4	821.404.0	Rozrusznik R5
6,4 x 22,3 x 25	24	135280/A	49 ^x	h/M4	E28S	2	261.404.0	Prądnica P-20
8 x 5 x 16	15	151358	56 ^x	-----	M50	2	311.470.0	Alternator PZ-1
8 x 5 x 15	17 ^z	197358	19	specjalna	M50/M50S	1	903.906.0	Alternator A12M } kpl.
8 x 5 x 15	17 ^z	198358	19	specjalna	M50/M50S	1	903.904.0	
7 x 4 x 20	17 ^z	808329	24,5	specjalna	M50/M50S	1	346.485.0	Alternator A-124-55N } kpl.
7 x 4 x 20	17 ^z	809329	24,5	specjalna	M50/M50S	1	346.484.0	
7 x 16 x 20	60	131337	25	m/M4	F	4	908.404.0	Rozrusznik E100
6,5 x 8 x 13	111	185295	29	-----	C50	2	098.101.600	Silnik wycieraczki szyby tylnej
6,5 x 6,5 x 13	111	185287	29	-----	C50	2	098.101.700	Silnik wycieraczki szyby
6 x 6 x 12	111	185191	25	-----	M50	2	098.101.400 098.101.500 098.101.600	Silnik nagrzewnicy
6 x 6 x 10	111	117188	50 ^x	-----	M68	2	098.100.300	Silnik nagrzewnicy
5 x 5 x 6,5	109	154083	25	-----	C50	2	098.100.100	Silnik spryskiwacza szyb
4 x 4 x 20	51	002034	----	-----	E17S/E28S	1	411.2957	Sprzęgło elektromagnetyczne pompy wody

^x - linka izolowana

^z - szczotka ze sprężyną

3. SAMOCHODY CIĘŻAROWE I AUTOBUSY

5.3.1 Star wszystkie odmiany, San, Sanok, Autosan

Wymiary (mm) <i>t x a x r</i>	szkie	Numer katalogowy	Długość linki (mm)	Typ końcówki	Gatunek materiału	Ilość na kpl	Numer katalogowy producenta maszyny	Zastosowanie
1	2	3	4	5	6	7	8	9
9 x 20 x 26	30	310462	65 ^x	d/M5	M83	4	402.848.009	Rozrusznik rumuński
9 x 13 x 26	60	132456/A	25	h/M4	R5	4	821.404.0	Rozrusznik R5
8,8 x 26,5 x 26	76	362455	38	h/M4	M83	4	IMI-SK-16/2z	Rozrusznik S-53 czeski
8 x 25 x 23	125	303431	33 ^x	h/M5	R10	4	851.404.0	Rozrusznik R10
8 x 10 x 20	15	908386	27	h/M3	M68	2	148.564.110.044	Pompa CO-nagrzewnica
6,4 x 22,3 x 25	24	135280/A	49 ^x	h/M4	E28S	2	261.404.0	Prądnica P-20
6 x 22 x 25	60	132222/A	30	h/M4	E30	2	231.404.0	Prądnica P-6
7,5 x 7 x 10,5	109	154346	25	-----	M68	2		Silnik wycieraczki
6,5 x 8 x 13	111	185295	29	-----	C50	2	098.101.600	Silnik wycieraczki
6,5 x 6,5 x 13	111	185287	29	-----	C50	2	098.101.700	Silnik wycieraczki
6 x 6 x 10	111	117188	50 ^x	-----	M68	2	098.100.300	Silnik nagrzewnicy
6 x 6 x 12	111	185191	25	-----	M50	2	098.101.400 098.101.500 098.101.600	Silnik nagrzewnicy
5 x 5 x 6,5	109	154083	25	-----	C50	2	098.100.100	Silnik spryskiwacza szyb

^x

- linka izolowana

5.3.2 Żubr, Jelcz, Berliet

Wymiary (mm) <i>t x a x r</i>	szkic	<u>Numer</u> <u>katalogowy</u>	Długość linki (mm)	Typ końcówki	Gatunek materiału	Ilość na kpl	Numer katalogowy producenta maszyny	Zastosowanie
1	2	3	4	5	6	7	8	9
12 x 36 x 27	76	323569	43 [*]	m/M6	M48/R20	4	871.404.0	Rozrusznik R20
12 x 36 x 27	76	323569	43 [*]	m/M6	M48/R10M	4	2.007.014.070	Rozrusznik R22
8 x 5 x 15	17 ^z	197358	19	specjalna	M50/M50S	1	903.906.0	Alternator A24N } kpl.
8 x 5 x 15	17 ^z	198358	19	specjalna	M50/M50S	1	903.904.0	
5 x 10 x 22	95 ^z	974135	27	wkręt M4	M50	1	109.741.351	Alternator G1030
6,5 x 8 x 13	111	185295	29	-----	C50	2	098.101.600	Silnik wycieraczki
6,5 x 6,5 x 13	111	185287	29	-----	C50	2	098.101.700	Silnik wycieraczki
6 x 6 x 12	111	185191	25	-----	M50	2	098.101.400 098.101.500 098.101.600	Silnik nagrzewnicy
6 x 6 x 10	111	117188	50 [*]	-----	M68	2	098.100.300	Silnik nagrzewnicy
5 x 5 x 6,5	109	154083	25	-----	C50	2	098.100.100	Silnik spryskiwacza szyb

^z - szczotka ze sprężyną

^x - linka izolowana

4. CIĄGNIKI - TRAKTORY

5.4.1 Ursus, Ferguson

Wymiary (mm) <i>t x a x r</i>	szkie	Numer katalogowy	Długość linki (mm)	Typ końcówki	Gatunek materiału	Ilość na kpl	Numer katalogowy producenta maszyny	Zastosowanie
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10 x 25 x 23	125	375531	33 ^x	h/M5	R11	4	854.404.0	Rozrusznik R11C
9 x 13,5 x 25,5	60	131458/C	27	h/M4	R7	2	841.404.0	Rozrusznik R7(+) Rozrusznik R7(-) } kpl.
9 x 13,5 x 25,5	60	131458/D	27	h/M4	R7	2	841.406.0	
9 x 13 x 26	60	132456/A	25	h/M4	R5	4	821.404.0	Rozrusznik R5
8 x 25 x 23	125	303431	33 ^x	h/M5	R10	4	851.404.0	Rozrusznik R10
6,4 x 22,3 x 25	24	135280/A	49 ^x	h/M4	E28S	2	261.404.0	Prądnica P7, P20
6 x 22 x 25	60	132222/A	30	h/M4	E30	2	231.404.0	Prądnica P6
6 x 14 x 25	60	132212	32	h/M4	M50	2		Prądnica P4
7 x 4 x 20	17 ^z	810329	30,5	specjalna	M50/M50S	1	341.462.0	Alternator A115-34a (licencja Lukas) } kpl.
7 x 4 x 20	17 ^z	811329	30,5	specjalna	M50/M50S	1	341.466.0	
6,5 x 6,5 x 13	111	185287	29	-----	C50	2	098.101.700	Silnik wycieraczki
5 x 5 x 6,5	109	154083	25	-----	C50	2	098.100.100	Silnik wycieraczki
5 x 3,5 x 7,6	97	012072	----	-----	M68S		098.100.200	Silnik wycieraczki

^z - szczotka ze sprężyną

^x - linka izolowana

OPRACOWAŁ: ENGELBERT HORZELA

